

واسکولیت

واسکولیت یک التهاب در دیواره عروق خونی است.

انواع واسکولیت

- 1) واسکولیت عروق بزرگ شامل آئورت و شریان ریوی مانند تاکیاتو
- 2) واسکولیت عروق متوسط که شریان های کلیه، روده ها، مغز یا قلب را درگیر میکند مثل: کاوازاکی و پلی آرتریت ندوزا
- 3) واسکولیت عروق کوچک که عروق کوچک و کاپیلرها را درگیر میکند مانند واسکولیت جلدی و پلی گرانولوماتوز
- 4) واسکولیتی که تمام عروق را میتواند درگیر کند مانند واسکولیت بهجت.

واسکولیت بیماری مسری نیست.

چه اتفاقی برای عروق خونی مبتلا به واسکولیت می افتد؟

دیواره عروق خونی توسط سیستم ایمنی بدن مورد تهاجم قرار میگیرد که این امر باعث متورم شدن سلول ها و تخریب ساختار آنها می شود. جریان خون ضعیف می شود و ممکن است در عروق ملتهب، لخته های همراه با تورم دیواره عروق ایجاد شده به دنبال تورم، دیواره عروق خونی باعث باریک شدن یا انسداد عروق می شود.

در نمونه برداری از بافت سلول های التهابی که در جریان خون از دیواره رگ ها جمع آوری شده آسیب به رگ ها و بافت اطراف را می توان دید. دیواره عروق "نشت" می کند و اجازه می دهد که گلبول های قرمز و مایع از درون رگ های خونی به بافت های اطراف وارد شده و باعث تورم شود که باعث ایجاد بثورات و تغییرات پوستی می گردد. همچنین باعث کاهش جریان خون شده و در مواردی پارگی دیواره رگ ها با خون ریزی میتواند باعث آسیب در بافت شود. درگیری در عروق تغذیه کننده ی ارگان های حیاتی مانند "مغز، کلیه ها، ریه و قلب" می تواند یک وضعیت بسیار جدی و خطرناک به وجود آورد. واسکولیت های عمومی (سیستمیک) معمولاً توام با انتشار وسیع مولکول های التهابی است که باعث بروز علائم عمومی می شود

علائم عمومی

- تب و بیحالی می شوند
- غیر طبیعی شدن تست های آزمایشگاهی که مشخص کننده التهاب هستند شامل: سرعت رسوب گلبول های قرمز غیر طبیعی و پروتئین سی C التهابی
- ناهنجاری شکل عروق خونی بزرگ را میتوان در آنژیوگرافی (نوعی بررسی رادیولوژیک که به ما اجازه میدهد عروق خونی را مشاهده کنیم) مشخص کرد.

علائم شایع

فشار خون بالا، سردرد، بثورات پوستی، تب طولانی، ضعف و بیحالی، کاهش وزن و فاکتور های التهابی افزایش یافته در آزمایشات می باشد.

تشخیص

تشخیص این بیماری را بر اساس ارزیابی تخصصی علائم بالینی همراه با نتایج بدست آمده از آزمایش های خون و ادرار و مطالعات تصویری (سونوگرافی، رادیوگرافی، و...) میباشد. به دلیل اینکه این بیماری نادر است لازم است کودک به مرکز دارای پزشک روماتولوژی اطفال و سایر فوق تخصص های کودکان و تصویر برداری تخصصی ارجاع داده شود.

یا من اسمہ دواء و ذکرہ شفاء

راهنمای بیمار

واسکولیت

(بیماری التهابی عروق خونی)

کد محتوا: ۸۰۵

زخم واسکولیتی

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱-۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

درمان

هدف اصلی درمان متفاوت است، کنترل هرچه سریع تر و ثابت نگه داشتن طولانی مدت بیماری و درمان انحصاری و برای هر بیمار با توجه به سن و وخامت بیماری متفاوت است. دارو هایی که در درمان نگهدارنده مؤثر هستند شامل: پردنیزولون، موفتیل، سلسپت، آزایتوپرین، متوترکسات، مایکوفنولات می باشد. این داروها به دقت برای هر فرد و معمولاً براساس ویژگی های اختصاصی وقتی که دیگر داروها اثر ندارند، انتخاب میشوند. در زمان مصرف طولانی مدت کورتیکواستروئیدها بایستی با مصرف کافی کلسیم و ویتامین دی D ازپوکی استخوان جلوگیری شود.

تهیه کننده : زهرا عبدالله زاده "کارشناس پرستاری" منصوره محمدی "کارشناس پرستاری"
منابع: مقالات اینترنتی، سامانه مرجع PRINTO.IR (روماتولوژی اطفال در سازمان تحقیقات بین المللی)، سایت انجمن روماتولوژی کودکان ایران مشاور علمی: دکتر ناهید اصلانی (فوق تخصص روماتولوژی کودکان)
دفتر آموزش سلامت مرکز آموزشی درمانی الزهرا(س) اصفهان مرداد ۱۴۰۳

توصیه می شود حداقل به فواصل یک تا دو سال سنجش تراکم استخوان انجام شود. دوز کم آسپرین و دارو های ضد لخته در بعضی از انواع واسکولیت تجویز می شود.

فیزیوتراپی جهت بهبود عملکرد عضلانی حمایت روانی و اجتماعی استرس و مقابله در برابر بیماری های مزمن توصیه می شود.

پیگیری های مورد نیاز

هدف اصلی از پیگیری های منظم، ارزیابی فعالیت بیماری، تأثیر و عوارض جانبی درمان به منظور دستیابی به درمان های رضایت بخش می باشد. ویزیت های پیگیری بیمار به نوع و وخامت بیماری و همچنین نوع دارو بستگی دارد.

طول مدت واسکولیت

بیماری نادر و اولیه واسکولیتی، مدت طولانی طول کشیده و گاهی برای تمام عمر می باشد. شروع این بیماری حاد وغالباً شدید است و حتی ممکن است زندگی افراد را تهدید و بیماری مزمن با درجه خفیف باقی بماند.

رژیم غذایی

تغذیه سالم و مناسب با ویتامین ها، کلسیم و پروتئین برای رشد کودک اهمیت دارد. بیمارانی که درمان کورتیکواستروئید می گیرند جهت کاهش عوارض کورتیکو استروئیدها باید از پر خوری و مصرف غذاهای شیرین خودداری شود.